

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nykyinen lainsäädäntö on vanhentunut ja uudistus on tarpeellinen, mutta lakiesitys on vaikeaselkoinen ja keskeneräisen tuntuinen.

Yleislaki, mutta jossain kohdissa määrittely on viety hyvinkin tarkalle tasolle, toisissa kohdin missä olisi toivonut tarkennusta, asiaa on käsitelty hyvin ylimalkaisesti ja pintapuolisesti.

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

Pyrkimys tiedonhallintaa koskevien lakien yhtenäistämiseen on hyvä, mutta tällaisen tärkeän lain kohdalla lain toivoisi olevan selkeä ja realistinen.

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Tavoitteet ovat hyvät ja tiedonhallintaa tulee kehittää. Ihmetystä kuitenkin herättää, onko ohjausvastuun siirtäminen kansallisarkistolta määräaikaisena toimivalle tiedonhallintalautakunnalle loppuun asti ajateltu.

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Hyvää on se, että tiedonhallintayksikön johdon vastuut on kirjoitettu lakiin.

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Tiedonhallintalautakunta on määräaikainen, ja sen määräaika on suhteellisen lyhyt; vaarana on, että jatkuvuus katkeaa ja linjaukset muuttuvat uusien lautakuntien myötä.

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Tiedonhallintakartan saatavuus yleisessä verkossa määritellään, mutta miten se toteutetaan, sitä ei ole avattu.

Mikä on tiedonohjausmallin suhde tiedonohjaussuunnitelmaan jää epäselväksi, onko sitä edes olemassa.

Mistä saadaan tarvittavat resurssit tiedonhallinnan kuvaamiseen ja suunnitteluun, kun kuntasektorilla valmistaudutaan samalla sote- ja maakuntauudistukseen. Asiantuntijoiden saaminen pienissä kunnissa vaikeaa, eikä olemassa olevan henkilöstön kouluttaminenkaan uusiin tehtäviin tapahdu hetkessä, ei ainakaan vuoden siirtymäajan puitteissa.

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvaluokittelu (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuuksiluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Turvallisuuksiluokiteltua aineistoa on kunnissa vähän, joten niiden osalta turvallisuuksiluokittelu tuntuu tarpeettomalta.

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Asiatunnus ei voi olla tiedonhallintayksikön päätettävissä, sillä on oltava yksi ja yhteinen standardi. Mikä on asiatunnuksen suhde diaarinumeroon tai tehtäväluokitukseen, se ei käy ilmi.

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Viranomaisen laatimat ja vastaanottamat asiakirjat säilytetään sähköisesti, ja muussa muodossa saapuneet voidaan tuhota sen jälkeen kun ne on tallennettu sähköiseen järjestelmään. Jo olemassa olevista paperiarkistoista ei mainita mitään.

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Paperiarkistoja on edelleen laajasti, mutta laki ei puhu niistä mitään.

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Siirtymäaika ei realistinen. Esityksessä ei ole otettu huomioon sote- ja maakuntauudistuksen aikataulua.

14. Muut huomiot

Laissa ei ole huomioitu yksityisiä palveluntuottajia.

Käsitteiden käytön sekavuus on häiritsevää; esimerkiksi termien tiedonhallintayksikkö ja viranomaisen käyttö on vaihtelevaa ja sekavaa.

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

Lain velvoitteet tuovat sote-maakuntaudistukseen valmistautuville kunnille lisäkustannuksia henkilöstö- ja järjestelmäresurssien osalta.

Tietoturvallisuus:

Koskevatko vaatimukset myös yksityisiä palveluntuottajia, joita laissa ei ole huomioitu.

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

-

Muuta huomioitavaa:

-

Pehkonen Tuija
Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä